

មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា

សម្ភាសន៍ជាមួយឈ្មោះ ថូ លន ភេទប្រុស អាយុ៥៨ឆ្នាំ

មុខងារជំនាន់ខ្មែរក្រហម: «និសារ»

សព្វថ្ងៃនៅភូមិអូរគតិរកណ្តាល ឃុំលំទង់ ស្រុកអន្លង់វែង ខេត្តខត្តរមានជ័យ

ថ្ងៃទី២៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១២

សម្ភាសន៍ដោយ: វ៉ាន់ថាន់ ពៅដារ៉ា

០០:២១:២៧

០១:៥៨:២៥

២៣ទំព័រ

ដារ៉ា : ដំបូងតើឈ្មោះអី?

លន : ឈ្មោះ ថូ លន ។

ដារ៉ា : អាយុប៉ុន្មានហើយ?

លន : ៥៨ឆ្នាំ ។

ដារ៉ា : តើមានស្រុកកំណើតនៅណា?

លន : នៅភូមិជួយចក្រី ឃុំស្រីញ៉ែរ ស្រុកពួក ខេត្តសៀមរាប ។

ដារ៉ា : សព្វថ្ងៃពួកសំនៅភូមិ ឃុំអី?

លន : ភូមិអូរគតិរកណ្តាល ឃុំលំទង់ ស្រុកអន្លង់វែង ខេត្តខត្តរមានជ័យ ។

ដារ៉ា : គ្រួសារតូចៗមានអីដែរ?

លន : ឆេង ខឿន ។

ដារ៉ា : អាយុប៉ុន្មានហើយ?

លន : ៤៩ឆ្នាំហើយ ។

ដារ៉ា : តាត់អ្នកស្រុកណា?

លន : ភូមិពងទឹក ឃុំពងទឹក ស្រុកបន្ទាយអំពិល ខេត្តខត្តរមានជ័យ ។

ដារ៉ា : តើមានកូនចៅប៉ុន្មាននាក់?

លន : មាន ៦នាក់ ស្រី ៣ ប្រុស ៣ ។

ដារ៉ា : តើមានបងប្អូនប៉ុន្មាននាក់?

លន : មាន៧នាក់ ។

ដារ៉ា : ប្រុសប៉ុន្មាន? ស្រីប៉ុន្មាន?

លន់ : ប្រុស៣ ស្រី៤ ។

ដារ៉ា : ពូជាកូនទីប៉ុន្មាន?

លន់ : កូនច្បង ។

ដារ៉ា : ឪពុកពូឈ្មោះអី?

លន់ : ឈ្មោះថ្ម ណុក ស្លាប់ហើយកាលឆ្នាំ៧៧ ។

ដារ៉ា : ចុះម្តាយ?

លន់ : ឈ្មោះតាត ទន់ នៅរស់សព្វថ្ងៃនេះ ។

ដារ៉ា : ពូមានមុខងារអីដែរសព្វថ្ងៃនេះ?

លន់ : ខ្ញុំជាមេកមិអូរគតិកណ្តាល ។

ដារ៉ា : បើពូជាអ្នកសរសេរសៀវភៅប្រវត្តិសាស្ត្រស្រុកអន្លង់វែងហ្នឹង តើពូចង់សរសេរពីអីខ្លះ?

លន់ : ពីភាពជួរចត់ជាច្រើនកាលពីមុន ដែលខ្ញុំចេញពីស្រុកមកនៅនេះប្រហែលជាឆ្នាំ៧៣ ។

ដារ៉ា : ពូចេញពីស្រុកកំណើតឆ្នាំ៧៣?

លន់ : បាទ តែធ្លាប់ជូនពួកគេមក ។

ដារ៉ា : អញ្ជឹងឆ្នាំ៧៣ហ្នឹងពូលបម្រើបដិវត្តន៍?

លន់ : បាទ តែកាលហ្នឹងខ្ញុំក៏នៅក្មេងដែរ ។

ដារ៉ា : មុនពេលពូចូលបម្រើហ្នឹងពូមានបារម្ភស្ម័គ្រអីទេ?

លន់ : មិនបារម្ភទេ ។

ដារ៉ា : ពេលចូលធ្វើបដិវត្តន៍ហ្នឹងពូធ្វើជាអី?

លន់ : កាលហ្នឹងខ្ញុំរស់នៅជាកុមារ កាលហ្នឹងគេហៅរត់និរសារឲ្យគេ ។

ដារ៉ា : រត់និរសារឲ្យអ្នកណាគេ?

លន់ : រត់ឲ្យអង្គការទី៣ ។

ដារ៉ា : ទ័ពស្រុក ឬក៏តំបន់?

លន់ : ទ័ពតំបន់ ។

ដារ៉ា : តំបន់អីគេ?

លន់ : តំបន់១៤៤ ហៅថាភូមិភាគខត្តរ ។

ដារ៉ា : កាលហ្នឹងពូមានគ្នាប៉ុន្មាននាក់?

លន់ : ៦ នាក់ ។

ដារី : អាយុប៉ុន្មាន?

លន់ : មានបងមានប្អូនដែរ ។

ដារី : នៅតំបន់១៤៤ ហ្នឹងអ្នកណាជាលេខ ជាមេទ័ព?

លន់ : តាប៉ែនធំជាងគេ បន្ទាប់មោកសុត ហើយតាសៀន អាហ្នឹងខាងកងទ័ពជំនាន់ហ្នឹង ។

ដារី : កាលហ្នឹងពូនៅជាមួយអ្នកណា?

លន់ : នៅជាមួយ តា ហេង ហ្នឹងស្លាប់ហើយ ។

ដារី : កាលហ្នឹងកាត់មានគូទាទីអី?

លន់ : ជាប្រធានអនុសេនាធំ ហៅថាកងធំ ។

ដារី : រត់និរសារហ្នឹងទៅខាងណាខ្លះ?

លន់ : ពីភូមិខ្ញុំមោកសុតស្មែងហើយពីទាក់ស្មែងហ្នឹងមោស្រែណាយ ដល់ឆ្នាំ១៩៧៧ ហ្នឹងពួកប៉ែន ពួកសុត ពួកសៀន ហ្នឹងត្រូវបានគេសម្លាប់ទាំងអស់បានគេឲ្យខ្ញុំមកនៅខត្តរមានជ័យ ។

ដារី : ពេលពូរត់និរសារហ្នឹងទៅទាក់ស្មែងហ្នឹងគេមានកងអីគេប្រចាំការនៅហ្នឹងអត់?

លន់ : មានមូលដ្ឋាននៅទាក់ស្មែង និងស្រែណាយ ។

ដារី : អញ្ជឹងនៅជិតអន្លង់វែងដែរ?

លន់ : ហើយមានពេលខ្លះពួកគេហ្នឹងមករៀននៅអន្លង់វែងហ្នឹង ។

ដារី : កាលហ្នឹងនៅអន្លង់វែងហ្នឹងមានប្រជាជនដែរ?

លន់ : មាន គេទើបតែជម្លៀសចេញពីឆ្នាំ៧៥-៧៦ ហ្នឹង ។

ដារី : ពូធ្វើជានិរសារពីឆ្នាំ៧៣មោ?

លន់ : ពី៧៣-៧៩ ។

ដារី : ពីឆ្នាំ៧៣-៧៥ ហ្នឹងពូរត់ទៅណាខ្លះ?

លន់ : ៧៣-៧៥ ហ្នឹងជាពេលរំដោះកាលហ្នឹងខ្ញុំនៅភូមិ ដល់ឆ្នាំ៧៧ បានខ្ញុំចេញទៅទៀត ព្រោះថាខ្ញុំនៅភូមិហ្នឹងពួកមេៗខ្ញុំហ្នឹងថាខ្ញុំក្បត់ច្រើន ហើយខ្ញុំប្រមូលពួកខ្ញុំដែលជាប់កុកហ្នឹងរត់មកនៅខត្តរមានជ័យ ។

ដារី : អញ្ជឹងពូនៅភូមិហ្នឹងយ៉ាងម៉េច?

លន់ : នៅជាសហករណ៍ក្នុងកងកុមារ ។

ដារី : ការរត់ហ្នឹងភិតភ័យ?

លន់ : ទី១ ភិតភ័យ និងទី ២ មេខ្លះនៅខត្តរមានជ័យ ព្រោះថាពេលរំដោះមេរត់មកខត្តរមានជ័យអស់អញ្ជឹងហើយរត់មកតាមមេមកនៅខត្តរមានជ័យអស់ ។

ដារ៉ា : មេណាខ្លះរត់មកនៅខត្តរមានជ័យ?

លន់ : តា ហេង គេឲ្យមកខត្តរមានជ័យក្រោយពេលរំដោះ ។

ដារ៉ា : មកនៅណា?

លន់ : នៅក្នុងភូមិឈូក ហើយមកដល់ហ្នឹងខ្ញុំជាប់ពីតាហេង ទៀតឲ្យខ្ញុំមកនៅខាងស្រុក ព្រោះ
តាហេង ហ្នឹងភាគនៅខាងកងទ័ពតំបន់ ។

ដារ៉ា : កាលហ្នឹងភាគមានឋានៈអី?

លន់ : កងវរសេនាភូមិ ។

ដារ៉ា : ស្ថិតនៅក្នុងកងពលណា?

លន់ : គេហៅថា ពួកទ័ពខត្តរ ។

ដារ៉ា : អញ្ជើញមកនៅជាមួយអ្នកណា?

លន់ : មកនៅជាមួយគណៈស្រុក ។

ដារ៉ា : គណៈស្រុកអី?

លន់ : ស្រុកសំរោង ឈ្មោះ សារិក ហើយខ្ញុំនៅបាន០៥-០៦ខែ ដល់ឆ្នាំ៧៨ ក៏គេចាប់តាសារិក
ហ្នឹងទៅទៀតគេថាក្បត់!

ដារ៉ា : នៅក្រោម តា សារិក ហ្នឹងមានអ្នកណាទៀត?

លន់ : ខ្ញុំមិនសូវចាំទេ ។

ដារ៉ា : និរសារកាលហ្នឹងធ្វើការងារអីខ្លះ?

លន់ : រត់សំបុត្រឲ្យគេទៅស្រុកសំរោងដង និងទៅស្រុកបន្ទាយអំពិល និងមោអន្លង់វែងនេះដែរ អា
ហ្នឹងនៅឆ្នាំ៧៧-៧៨ ។

ដារ៉ា : អ្នកណាគណៈស្រុកបន្ទាយអំពិល?

លន់ : កាលហ្នឹងគណៈស្រុកមិនទាន់មានទេ មានតែឃុំ ។

ដារ៉ា : ឃុំអីគេ?

លន់ : នៅឃុំបេង ។

ដារ៉ា : អ្នកណាមេឃុំបេង?

លន់ : តា វ៉ាង ទៅខាងឃុំស៊ីលៀន ឈ្មោះតា កុន តា ដែន ហើយមោខាងកូនក្រៀល ឈ្មោះតា
នាង ។

ដារ៉ា : ចុះខាងអន្លង់វែងនេះ?

លន់ : គណៈស្រុកឈ្មោះ ដោត ។

ដារ៉ា : តា ដុះហ្នឹងអ្នកស្រុកណា?

លន់ : មិនដឹងទេ បើពួក តា សារិក តា ដែន តាកុន តា នាង នោះដឹងតែមោឃាតនិរតីហ្នឹង ។

ដារ៉ា : ចុះអនុតាដុះ?

លន់ : មិនដឹងទេ ឲ្យសំបុត្រគេហើយដិះសេះទៅវិញ ។

ដារ៉ា : កាលហ្នឹងដិះសេះសុទ្ធហ្នឹង?

លន់ : ដិះ០ ពាយបំបុនមកដល់ ។

ដារ៉ា : ដិះហ្នឹងមានចូលយុំអីដែរ?

លន់ : ចូលកន្លែងសហករណ៍ដើម្បីរកបាយហូប ចូលពីភូមិមួយទៅភូមិមួយ បើមិនមានភូមិទេយើង
ចូលកន្លែងកងទ័ព ។

ដារ៉ា : មកម្តងៗមានភ្នំប៉ុន្មាននាក់?

លន់ : ៥-៦ នាក់ បើមោឃាតិចមិនហ៊ានមក ព្រោះកាលហ្នឹងសុទ្ធតែខ្លាដំរី ។

ដារ៉ា : មកតាមដូរហ្នឹងមានជបប្រទះប្រជាជននៅសហករណ៍ទេ?

លន់ : ជួបតាមសហករណ៍ដូចជា នៅកាដែងហើយបានបន្តមករំចេក កាលនោះនៅមូលដ្ឋាន
អន្លង់វែងនេះធំ យើងនៅរំចេកនោះទេ មិនមែននៅអន្លង់វែងទេ ។

ដារ៉ា : ទីតាំងនៅអន្លង់វែង?

លន់ : ទីតាំងនៅអន្លង់វែង កន្លែងសំខាន់នៅរំចេក ។

ដារ៉ា : ពូមោពីសំរោងចូលភូមិណាខ្លះ?

លន់ : អូរឫស្សី ហើយបានមោភូមិបាក់នីម មោអាតោ រួចបានព្រៃដ្តៅ ហើយបានមោតាដេវ
លំទង់មោ ហើយបានមកដល់រំចេកហ្នឹង ។

ដារ៉ា : អូរឫស្សីហ្នឹងជាភូមិ ឬជាឃុំ?

លន់ : ជាភូមិនៅក្នុងស្រុកសំរោងហ្នឹង!

ដារ៉ា : ចុះបាក់នីម?

លន់ : ភូមិដូចគ្នា ។

ដារ៉ា : អាតោ?

លន់ : អង្គភាពកងទ័ព ។

ដារ៉ា : ទ័ពអី?

លន់ : ទ័ពតំបន់ ។

ដារ៉ា : តំបន់ប៉ុន្មាន?

លន្ត : គេហៅតំបន់ខ្ពង់រាប ។

ដារី : ចុះព្រៃឆ្នេរ?

លន្ត : ភូមិ ។

ដារី : តាដេវ?

លន្ត : ភូមិ ។

ដារី : លំទង?

លន្ត : ភូមិ ។

ដារី : រំចេក?

លន្ត : ភូមិ ។

ដារី : តែស្នាក់ការស្រុកនៅហ្នឹង?

លន្ត : ស្រុកដង ទាហានដងនៅដាច់ពីគ្នា ។

ដារី : ពេលពួកគេសំបុត្រមេហ្នឹងពីរដង អញ្ជើញមានឃើញប្រជាជនមានសភាពម៉េចដែរ?

លន្ត : ពេលព្រឹកឡើងឃើញគេចេញអស់ទៅ ហើយល្ងាចឡើងឃើញគេមេរៀនវិញមេរៀន ។

ដារី : ពេលរត់សំបុត្រហ្នឹងគណៈស្រុកសំរោងគេណែនាំម៉េចទៅ?

លន្ត : ត្រូវរក្សាការណ៍សម្ងាត់ និងការពារសំបុត្រឲ្យបាន ហាមដាច់មិនឲ្យបែកសំបុត្រមើល ។

ដារី : ពេលពួកគេសំបុត្រមកហ្នឹង សំបុត្រហ្នឹងមានកម្រាសណា?

លន្ត : ដូចតែសំបុត្រធម្មតា!

ដារី : ពេលពួកគេសំបុត្រហ្នឹងទៅដល់ ពួកគេឲ្យអ្នកណា?

លន្ត : យកទៅឲ្យតាមការណែនាំរបស់គេទៅ ដល់យកឲ្យយើងរង់ចាំការឆ្លើយតបរបស់គេ ។

ដារី : ចាំយូរទេ?

លន្ត : មិនយូរទេ ។

ដារី : មុនគាត់ ហ៊ានអ្នកណាគណៈស្រុកអន្លង់វែង?

លន្ត : មិនដឹងទេ ព្រោះថាការចាប់ហ្នឹងអ្នកស្រុកត្រូវជម្លៀសចេញពីអន្លង់វែងទាំងអស់ ។

ដារី : នៅឆ្នាំណា?

លន្ត : ចុងឆ្នាំ៧៧ ។

ដារី : ចុងឆ្នាំ៧៧ ពេលគេចាប់ តា សារិក ហ្នឹង?

លន្ត : បាទ ។

ដារី : នៅអន្លង់វែងនេះចាប់ដែរ?

លន្លឹះ : ចាប់តា ដុះ ដែរព្រោះថាបាត់។

ដារី : ចាប់ហ្នឹងពូជីងទេ?

លន្លឹះ : ដាច់អស់ហើយបើគេចាប់មេអស់ហើយ អញ្ជឹងយើងនៅតាមអង្គភាពរៀងៗខ្លួនចាំមេថ្មីគេមក ទៀត។

ដារី : អ្នកស្រុកអន្លង់វែង ត្រូវដម្លៀសចេញទៅណា?

លន្លឹះ : មួយចំនួនទៅខាងភ្នំរិន មួយចំនួនទៅខាងព្រៃស្នំ ហើយមួយចំនួនទៅខាងក្រឡាញ់ ហើយមួយ ចំនួនទៀតទៅដល់ចំការ។

ដារី : អញ្ជឹងនៅគណៈស្រុករំចេកមិនមានមនុស្សនៅទេអី?

លន្លឹះ : មិនមានទេទៅជាកន្លែងមូលដ្ឋានកងទ័ពទាំងអស់។

ដារី : កងទ័ពខ្មែរ?

លន្លឹះ : កងទ័ពភូមិភាគខ្មែរ ដល់ទៅខាងបន្ទាយឆ្មារខាងលិចបាត់ដំបងនោះ គេហៅថាពួកពាយព្យ ហើយបើទៅខាងព្រះវិហារនោះវិញគេហៅថាពួកខ្មែរដូចគ្នាតែគេហៅពួក១០៣វិញ។

ដារី : អ្នកណាជំនួសតាសារិក?

លន្លឹះ : ឈ្មោះតាសារិក មកពីនិរតីដូចគ្នា។

ដារី : កាត់មកតែឯង?

លន្លឹះ : កាត់មករៀបចំរដ្ឋអំណាចនៅសំរោងហ្នឹង។

ដារី : ចុះវ៉ាន់ ឃុំបេងហ្នឹងបាត់ទេ?

លន្លឹះ : មិនបាត់ទេ! ពីកំពង់ចាម ពីក្រចេះ ពីកំពង់ធំ ដែលធ្លាប់ធ្វើជាមេៗត្រូវដកចេញ សួរហើយ ទី០១គេចាប់ ហើយទី០២ទៅកន្លែងកសាង ហើយមួយចំនួនក៏នៅរស់នៅក្រឡាញ់ ហើយ មួយក៏បាត់ទៅ។

ដារី : ពេលពូនៅរត់សំបុក្រហ្នឹង ពូមានធ្លាប់រត់ទៅកន្លែងផ្សេងៗទៀតទេ?

លន្លឹះ : ទៅតាមទិសដេររបស់គេ ហើយស្រុកគេប្រើតែនិរសារស្រុករបស់គេទេ ហើយពួកខ្ញុំមាន៣ ក្រុម។

ដារី : អញ្ជឹងពូមិនដែលរត់សំបុក្រទៅឃុំទេ?

លន្លឹះ : ទៅ! ឃុំបេង ឃុំស៊ីលៀន នៅស្រុកបន្ទាយអំពិល ហើយស្រុកសំរោងនេះ ខ្ញុំរត់តែឃុំ កូនក្រៀមមួយទេ។

ដារី : គណៈស្រុកបន្ទាយអំពិល?

លន្លឹះ : មិនមានទេ មានតែមេឃុំគេហៅមកប្រជុំនៅគណៈសំរោង។

ដារ៉ា : ក្រោយពីការងារនិរសារធ្វើអីទៀត?

លន់ : គេឲ្យដាំដំណាំឲ្យគេហូប ហើយក្នុងក្រុមខ្ញុំមានគ្នា៥ នាក់សម្រាប់មនុស្ស៣០០ នាក់ក្នុងអង្គភាពខ្ញុំ ។

ដារ៉ា : អង្គភាពស្រុក?

លន់ : បាទ! វាមានប្រុសស្រី ហើយស្រីនោះគេហៅថាភ័ក្ត្រចល័ត ហើយពួកប្រុសដែលជាប់នឹងនិន្ទាការនយោបាយតាសារិក ហ្នឹងគេយកមកនៅនេះទាំងអស់ ហើយខ្ញុំដាំដំណាំពី៧៧-៧៧ ។

ដារ៉ា : អញ្ជឹងទំហំដាំហ្នឹងប៉ុន្មាន?

លន់ : ប្រហែលជា០៥ហិកតា ។

ដារ៉ា : អញ្ជឹងដាំតែ០៥នាក់ហ្នឹង?

លន់ : ០៥នាក់តែមានជំនួយពីភ័ក្ត្រចល័ត ។

ដារ៉ា : គ្រប់គ្រាន់ ទេ?

លន់ : ដាំរហូតដល់មានផ្ទះដាក់ ហើយការហូបចុកមានការខ្វះដែរ ព្រោះគេឲ្យហូបបបរលាយពោតលាយដំឡូង ។

ដារ៉ា : អញ្ជឹងឈ្មោះរ៉ូ នេះនៅដល់៧៧?

លន់ : បាទ! នៅដល់៧៧ហ្នឹងរៀនណាមចូលមកក៏រត់ទាំងអស់គ្នាទៅ ពួកទ័ព និងពួកស្រុកក៏រត់ចេញ ពីសំរោងទៅស្រុកបន្ទាយអំពិល រួមគ្នាទាំងអស់នៅស្រុកអំពិលកំណត់បង្កើត ទៅជាកងទ័ពខត្តរ ទាំងអស់មិនមានស្រុកមិនមានតំបន់អីទេ ។

ដារ៉ា : ពេលរត់ចេញទៅប្រហែលមានកម្លាំងប៉ុន្មាននាក់?

លន់ : បើនិយាយទៅប្រហែលជារាប់ម៉ឺននាក់!

ដារ៉ា : ចុះកម្លាំងប៉ុណ្ណឹងទប់ទល់ជាមួយរៀនណាមមិនបានទេអី?

លន់ : មិនអាចទប់ទល់បានទេ ព្រោះរត់ចេញពីនេះទៅដល់នោះគេបំបែកចេញជាអង្គភាពមកវិញ ហើយធ្វើទៅតាមមុខសញ្ញារបស់គេ ហើយអ្នកខត្តរនេះជួនកាលមកធ្វើការនៅចុងកាល ហើយខ្លះទៀតមកអន្លង់វែងនេះទៅ ហើយអ្នកខ្លះទៀតនៅបន្ទាយអំពិលទៅ ហើយអ្នកខ្លះនៅសំរោងទៅ!

ដារ៉ា : ក្រោយពេលរៀនណាមចូលបានប៉ុន្មានខែបានបែងចែក?

លន់ : ខែ០១ ខែ០២ បានបែងចែកកម្លាំង!

ដារ៉ា : អ្នកណាទទួលរួមក្នុងទ័ពខត្តរហ្នឹង?

លន់ : តាទេន ហើយឥឡូវគាត់ស្លាប់ហើយ មិនយូរប៉ុន្មានបានតាសៀន មកលើតាទេន ហ្នឹងទៀត!

ដារ៉ា : អាចថាបង្កើតជាកងពលអីទេ?

លន់ : កងពលទាំងអស់ហើយតែមនដឹងជាមានឈ្មោះយ៉ាងទេ ទេឈ្មោះកងវរមាន ដល់ឈ្មោះ
កងពលគេឲ្យឈ្មោះជាខត្តរ ឬលេខ១៤៤!

ដារ៉ា : មានប៉ុន្មានវរសេនាធំ?

លន់ : មិនដឹងទេ!

ដារ៉ា : ពូនៅវរណា?

លន់ : វរសេនាតូច៤៣ ហើយក្រោយមេគេឲ្យខ្ញុំទៅនៅកងតាសៀន ហើយក្រោយមកទៀតក៏ គេ
ឲ្យខ្ញុំមកនៅនេះទៅ នៅឆ្នាំ៧៧ ១៩០៧!

ដារ៉ា : ពេលពូនៅវរសេនាតូច៤៣?

លន់ : នៅ៤៣ហ្នឹង ប៉ុន្តែគេដកខ្ញុំទៅនៅកងពិសេសវិញ !

ដារ៉ា : អ្នកណាជាប្រធានវរសេនាតូច៤៣?

លន់ : តាប៉ុន ហើយដកពីកងពិសេសហ្នឹងឲ្យមកនៅនេះ!

ដារ៉ា : នៅកងពិសេសហ្នឹងអ្នកណាដឹកនាំ?

លន់ : តារ៉ាត ហ្នឹងអង្គភាពផ្សេងទេ តាអ៊ុន តារ៉េត តាឆយ នៅរស់សព្វថ្ងៃហ្នឹងនៅក្បែរហ្នឹងដែរ
ហើយតាល់ម មេក្រុមខ្ញុំហើយសព្វថ្ងៃរស់នៅ១០៥!

ដារ៉ា : អញ្ជឹងកងពលពិសេសនេះនៅក្រោមតាសៀន?

លន់ : ហ្នឹងហើយ!

ដារ៉ា : ហើយ១០៧ ៧៧ហ្នឹងមកនៅលំទងហ្នឹងនៅ?

លន់ : បាទ! នៅតែកងពិសេសហ្នឹងដដែល ហើយ១១០-១១ គេឲ្យខ្ញុំនៅច្រក៨០៨ ដើម្បីបើក
ច្រកទទួលសម្ភាររបស់របរម្ហូបអាហារ!

ដារ៉ា : កងពិសេសពូមកទាំងកង?

លន់ : បាទ! នៅកន្លែងនៅលើភ្នំ!

ដារ៉ា : ៨០៨ហ្នឹងជាឈ្មោះកន្លែង?

លន់ : ជាច្រកដើម្បីឲ្យថែដឹកជញ្ជូនមួយរយៈហ្នឹងពីថែមកខ្មែរគេហៅ៨០៨ ហើយនេះគេហៅ៨០៨
ហើយទៅខាងកើតនោះគេហៅ១០០៣ ហើយទៅខាងនោះគេហៅ១០០២ ហើយទៅខាង
នោះគេហៅ១០០១ ជាច្រកដើម្បីបើសម្រាប់ដុតដុត!

ដារ៉ា : បើនិយាយទៅច្រកនេះបើសម្រាប់ដុតដុតប៉ុន្មានកងពល?

លន្ត : ព្រោះថា នៅនេះកម្លាំងកងទ័ពនៅខាងកំពង់ធំក៏គេហៅមកបើកយករបស់របរនៅនេះដែរ ហើយ
បើគេហៅទៅ១០០៣ ក៏ទៅហើយបើគេហៅទៅ១០០២ក៏ទៅ!

ដារី : អ្នកណាគ្រប់គ្រងរួមនៅច្រក៨០៨ហ្នឹង?

លន្ត : គាសៀន ហើយគេដកខ្ញុំមកនៅក្នុងយូធីដាក់សមាររបស់របរអីម្តងដើម្បីដាក់ផ្គត់ផ្គង់កងទ័ព!

ដារី : នៅឆ្នាំណា?

លន្ត : ឆ្នាំ៨០ ហើយ!

ដារី : យូធីដាក់អីខ្លះ?

លន្ត : សម្រាប់ដាក់អង្ករ កាំភ្លើង គ្រាប់ ខោអាវ!

ដារី : អាហ្នឹងមានទីតាំងនៅណា?

លន្ត : នៅ៨០៨លើភ្នំ!

ដារី : អាហ្នឹងគេហៅថាយូធី៨០៨?

លន្ត : យូធី៨០៨ ច្រក៨០៨!

ដារី : សព្វថ្ងៃហ្នឹងនៅកន្លែងណា?

លន្ត : សព្វថ្ងៃនេះគេហៅ៨០៨ដូចគ្នា ហើយច្រកចំពីក្រោមនេះទៅគេហៅថា ថ្នាក់មរមាស សម័យ
យើងអាណានិគម មួយឃុំមួយគេហៅថាឃុំថ្នាក់មរមាស!

ដារី : គាសៀន ហ្នឹងគ្រប់គ្រងយូធីរួមនៅ៨០៨ហ្នឹង?

លន្ត : បាទ! ហើយថ្ងៃ១០ ខែ០៥ ឆ្នាំ៨០ មានព្រឹត្តិការណ៍បាញ់គាសៀន!

ដារី : ខាងណាបាញ់?

លន្ត : រវាងពួកខត្តរ និងពួកនិរតី!

ដារី : គាសៀន នៅខាងណា?

លន្ត : គាសៀន ជាមេនៅខាងក្នុងអង្គភាពហើយមានបញ្ហាជាច្រើនដែលសម្លាប់គាត់ កូនទាហាននៅ
ក្នុងអង្គភាពហ្នឹងរួមគ្នាសងសឹក!

ដារី : កងទ័ពខត្តរហ្នឹងអីជាអ្នកបាញ់គាសៀន?

លន្ត : ហ្នឹងហើយ!

ដារី : ទាក់ទងនឹងអីបានបាញ់គាសៀនហ្នឹង?

លន្ត : ទាក់ទងនឹងរបប០៣ឆ្នាំហ្នឹងគាត់ទៅនៅខត្តរមួយរយៈហ្នឹងមានការក្បត់ទៅមកៗ ហ្នឹងអញ្ជើង
ហើយគេកុំរហូតពីហ្នឹងមក ហើយដល់រៀនណាមួយចូលមកក៏គេនៅតែកុំ ដោយសារគាត់បាន
សម្លាប់មិត្តភក្តិគេដែលគេរួមអារុណយូរមកហើយនោះ អញ្ជើងហើយបង្កើតបានជាសងសឹក!

ដារ៉ា : អញ្ជឹងហើយមានការសម្លាប់គ្នាទៀត?

លន់ : គេហៅថា ការលួចសម្លាប់ ទាំងតាម៉ុក ប្រកាសថាទោះបីជាដាច់ដៃដាច់ជើងយ៉ាងហោចណាស់ ក៏បង្កើតកូនបានដែរមិនត្រូវឲ្យមានសម្លាប់ទេ ហើយមុនហ្នឹងសម្លាប់ក៏មានការវិនិច្ឆ័យឲ្យបាន ត្រឹមត្រូវ តែតាស្បៀនបំពាន!

ដារ៉ា : អញ្ជឹងតាស្បៀន នៅណាពេលបាញ់សម្លាប់ហ្នឹង?

លន់ : នៅ៨០៨ នៅទីចាត់ការក្នុងកងពលទត្តរ!

ដារ៉ា : កាលហ្នឹងពួចូលរួមនឹងគេដែរ?

លន់ : ខ្ញុំមិនដឹងដឹង ខ្ញុំរត់យករួចខ្លួនហើយ ហើយអ្នកសម្លាប់ហ្នឹងវាសម្លាប់តែពួកនិរតី ហើយដល់ ក្រោយមេមិនឲ្យមានការកាប់សម្លាប់ទៀត ហើយខាងនេះគេដល់ជាមតិថា បេតាស្បៀន នៅមិនបានទេ តាស្បៀនចេញមកហើយ បានគេចាប់ផ្តើមឲ្យតាស្បៀន៧១០០១ ដល់ ១០០២ បានតាស្បៀនឈប់នៅហ្នឹងគាត់រត់ទៅបារ៉ា ហើយខ្ញុំឈប់នៅនេះទៅទៅ ១០០១ កាលឆ្នាំ៨០!

ដារ៉ា : បារ៉ាហ្នឹងកងខាងណា?

លន់ : ពួកសិន សាន ឬពួកអ៊ិនតាន!

ដារ៉ា : អញ្ជឹងគេឲ្យតាស្បៀន ៧១០០២ហ្នឹង?

លន់ : បាន០២៥១ គាត់ខ្លាចរត់ទៅបារ៉ា!

ដារ៉ា : ខាងសិន សាន ឬក៏អ៊ិនតាន?

លន់ : មិនដឹងបើខ្ញុំទៅទៅ១០០១ហើយហ្នឹង!

ដារ៉ា : ពេលដកតាស្បៀន ហើយអញ្ជឹងអ្នកណាគេឡើងជំនួសតាស្បៀននៅ៨០៨ហ្នឹង?

លន់ : មិនដឹងទេ! ព្រោះខ្ញុំបែកទៅហើយ ខ្ញុំទៅមុនតាស្បៀន ទៀត ហើយតាស្បៀន ហ្នឹងគេឲ្យនៅ រៀនកងអន្តរាគមន៍៧១០០៣!

ដារ៉ា : អ្នកណាគេឡើងជំនួសតាស្បៀននៅ៨០៨ហ្នឹង?

លន់ : ០៦ឆ្នាំក្រោយមកបានខ្ញុំមកដល់នេះវិញ បានដឹងថាភាព ហើយតាកង ហើយម្តងនេះគេ ឲ្យអង្គភាពមានលេខច្បាស់!

ដារ៉ា : ឈ្មោះអី?

លន់ : កងពល៧១២!

ដារ៉ា : ប្រកណាបើកមុនគេ ៨០៨, ១០០១, ១០០២, ១០០៣?

លន់ : ៨០៨មុនគេ ហើយបាន៧១០០១, ១០០២, ១០០៣!

ដារ៉ា : ពូធ្វើអីនៅ១០០១?

លន់ : ទៅតាមអង្គការចាស់!

ដារ៉ា : អង្គការណា?

លន់ : នៅជាមួយកែវ ពក ទទួលភូមិភាគខ្ពង់រាប

ដារ៉ា : ឆ្នាំណាពូទៅដល់១០០១?

លន់ : ឆ្នាំ៨០ ខែ០៦-០៧-០៨-០៩ ។

ដារ៉ា : មុនឃ្លីនមានគេរៀបចំអីហើយទេ?

លន់ : គេកើតជាប្រករអស់ហើយ មកទាំងអស់អង្គការពីរតនកិរី មណ្ឌលកិរី ក្របេះ ស្ទឹងត្រែង ។

ដារ៉ា : អ្នកណាទទួលខុសត្រូវនៅ១០០១?

លន់ : កាលនោះខ្ញុំមិនសូវយល់ទេ ព្រោះថាខ្ញុំអ្នកមកថ្មី តែដោយឡែក១០០១ ឃ្លីនមានដឹកនាំច្រើន ណាស់ដែរ ដឹងថាកើតរបស់របរអីនៅយ៉ាងតាដុះ ប៉ុណ្ណឹងទេ!

ដារ៉ា : ហើយនៅ១០០១ ឃ្លីនទទួលខុសត្រូវប៉ុន្មានកងទ័ពទៅ?

លន់ : មាន៨០១, ៩២០ និងពួកភូមិភាគកណ្តាល!

ដារ៉ា : ៨០១ នេះអ្នកណាប្រធានកងទ័ព?

លន់ : តាសារឿន និងតាស៊ីន សាន!

ដារ៉ា : ចុះ៩២០?

លន់ : តាសាន ហៅតា០៦!

ដារ៉ា : ចុះពួកភូមិភាគកណ្តាល?

លន់ : តាពក តាត់ទទួលរួមទាំងអស់!

ដារ៉ា : ចុះអ្នកណានៅលើតាសារឿន តាស៊ីន សាន និងតាពក?

លន់ : នៅឃ្លីនតាសុន សាន!

ដារ៉ា : កាលឃ្លីនពូធ្វើអី?

លន់ : ធ្វើជាយុទ្ធជនធម្មតា ហើយខែ០៤ ឆ្នាំ៨១ គេឲ្យខ្ញុំទៅនៅកំពង់ចាម!

ដារ៉ា : ពូនៅកងណា?

លន់ : វរសេនាតូច៤១ កងពិសេស១០៥ នៅភូមិភាគកណ្តាល ហើយក្រោយមេបាបាន១០១ ហើយក្រោយមេទៀតបានបញ្ចូលជាកងពល៤១៧វិញ មានបែកពី១០០១មកហើយ នៅ ឆ្នាំ១៩៨៥ ហើយ១៩៨៦ បានខ្ញុំឡើងមកវិញ ហើយ១៩៨៣ឡើងមកម្តង ហើយនៅ

ពេលដែលខ្ញុំឡើងមោ១០០១ ជំរុំទៅដោយដៃនឿយកែវីបែកអស់ហើយមិនមាននៅលើទឹកដី
យើងទេ ទៅនៅលើទឹកដីកេរិញ!

ដារ៉ា : នៅក្នុងកងពិសេសពូហ្គីនអ្នកណាជាប្រធាន?

លន់ : អៀង ឆាំ គាត់ស្លាប់ហើយ!

ដារ៉ា : ឆ្នាំណាបង្កើតកងពល៤១៧?

លន់ : នៅឆ្នាំ១៩៨៣!

ដារ៉ា : ការដាក់លេខកងពលហ្គីនវាពាក់ព័ន្ធនឹងអីដែរ?

លន់ : ៧៨០, ៧១២ អាហ្គីនវាពាក់ទងនឹងខែថ្ងៃរបស់គេ ដល់ខ្ញុំនេះខ្ញុំមិនយល់!

ដារ៉ា : បើខ្ញុំដឹងមកវាបង្កើតឡើងនៅថ្ងៃ០៤ ខែ០១ ឆ្នាំ៨៧ អញ្ជើញវាមិនមានការពាក់ព័ន្ធទេ?

លន់ : ហ្គីនហើយ!

ដារ៉ា : អញ្ជើញពូហ្គីនស្រាប់ហើយកងពល៤១៧ កើតនៅឆ្នាំ៨៣?

លន់ : ៨៣!

ដារ៉ា : អញ្ជើញឡើងពីកំពង់ចាមមក?

លន់ : បាទ! តែមិនបានឡើងមោ១០០១ទេ គឺឆ្នាំ១៩៨៦ឡើងមោ៨០៨នេះ ហើយដល់ពេល
ចុះមកវិញបាន ជួបអង្គភាពចាស់ខ្ញុំសុទ្ធតែមេៗខ្ញុំ ហើយខ្ញុំក៏សុំគេទៅនៅអង្គភាពចាស់
របស់ខ្ញុំនៅ៧១២វិញ!

ដារ៉ា : ៧១២ ហ្គីនតារាង ជាប្រធានកងពល?

លន់ : ហ្គីនហើយ!

ដារ៉ា : អីភាព?

លន់ : អន សុភាព!

ដារ៉ា : ៧១២កើតឆ្នាំណា?

លន់ : មិនដឹងពីឆ្នាំណាទើបតែខ្ញុំចូលអង្គភាពចាស់នេះគេថា៧១២!

ដារ៉ា : អញ្ជើញអាចឆ្នាំ៨៦?

លន់ : អាចមុនហ្គីន!

ដារ៉ា : ព្រោះនៅ១០០១ហ្គីនឆ្នាំ៨៥?

លន់ : វីវីបែកទាំងអស់!

ដារ៉ា : ពេលវីវីបែកទាំងអស់អញ្ជើញទ័ពខ្មែរក្រហមទៅនៅណា?

លន្ត : បើប្រុសៗនៅតាមមុខសញ្ញានៅសមរម្យ និងស្រីៗនៅខាងក្នុងខាងជុំខ្មែរក្រហម ដោយ មួយផ្នែកនៅខាងកើតនោះ១០០១នោះគេហៅថាពួក “៣ ០ ៧” ហើយពួកនៅខាងលិចនេះ ១០០៣គេហៅពួក៤០ ហើយពួក៧១២នេះគេហៅពួកអូរបង្កូរ!

ដារី : ចុះជុំហ្នឹងម៉េចដែរ?

លន្ត : ១០០១នោះគេហៅថាជុំ “៣ ០ ៧”នៅស្ទឹងចន្ទ ហើយ១០០៣គេហៅថាជុំ៤០នៅអូរធំ ហើយពួក៧១២ នេះគេហៅថាជុំអូរបង្កូរ!

ដារី : ជុំនៅស្ទឹងចន្ទនេះអ្នកណាគ្រប់គ្រងរួម?

លន្ត : ភាពក!

ដារី : ចុះជុំ៤០?

លន្ត : មិនដឹង!

ដារី : ចុះ១០០៣ តាម្នក គ្រប់គ្រង?

លន្ត : តាម្នក គ្រប់គ្រងព្រំលើហ្នឹងទាំងអស់ក្រោយពីបែកបាក់មក!

ដារី : ជុំអូរបង្កូរ?

លន្ត : ភាគី គ្រប់គ្រងរួម!

ដារី : បែកបាក់ជុំទាំង០៣ហ្នឹងនៅឆ្នាំណា?

លន្ត : ១៩៨៥ លែងមាននៅលើទឹកដីខ្មែរហើយទៅនៅលើទឹកដីថៃទាំងអស់!

ដារី : ឆ្នាំ៨៦-៨៧ហ្នឹងមានព្រឹត្តិការណ៍អីទៀត?

លន្ត : កងទ័ពៗគេដឹកជញ្ជូនគ្រាប់ ស្បៀង និងប្រុសៗនៅតាមមុខសញ្ញាគេនៅសមរម្យ!

ដារី : ការដឹកជញ្ជូនហ្នឹងមានផ្លូវគេទេ?

លន្ត : មានគេទាក់ទងតាមខ្សែរយៈដូចថា ពួក “៣ ០ ៧”ឡើងមកទាក់ទងនឹងពួក៤០ ហើយពួក៤០ ឡើងមកទាក់ទងនឹងពួកអូរបង្កូរហ្នឹង!

ដារី : ការទាក់ទងហ្នឹងគេប្រើមធ្យោបាយអី?

លន្ត : គេប្រើទូរលេខ!

ដារី : ចុះជុំនេះនៅពេលណា?

លន្ត : ឆ្នាំ១៩៨៨ ក្រោយពីការដកកងទ័ពវៀតណាមទៅ បានពួកខ្មែរក្រហមវ៉ៃទាំងអស់មកនៅនេះ ដូចនៅអន្លង់វ៉ែននេះ ហើយនៅត្រពាំងប្រាសាទហ្នឹងក៏ដូចគ្នា!

ដារី : អញ្ចឹងមានតែខ្មែរក្រហមដឹងពីដែនការដកកងទ័ពវៀតណាមនៅឆ្នាំ៨៩ហ្នឹង អញ្ចឹងខ្មែរក្រហម វ៉ៃហ្នឹង?

លន្ត : វ៉ៃវ៉ៃជាទ្រង់ទ្រាយធំពីមុំ ០ ៣ ទៅប៉ែលិន ហើយឈប់នៅលើទឹកដីថែមកនៅលើទឹកដីខ្មែរវិញ កាលប្តឹងជាដែនការរបស់តាម៉ុក!

ដារ៉ា : អញ្ជឹងមុខសញ្ញាមួយៗ ចុះមកតាមណា?

លន្ត : គេទៅតាមមុខសញ្ញាដែលគេទទួលខុសត្រូវ ហើយ៧៤-៧៥-៧៦ ចាប់ផ្តើមបោះឆ្នោតជ្រើស រើសរៀបចំដឹកនាំមូលដ្ឋាន!

ដារ៉ា : ជំរុំទាំង ០ ៣ ចុះមេនេះ ហើយតាពក តាត់ទៅនៅណា?

លន្ត : នៅឃុំថ្នាំត!

ដារ៉ា : ចុះ « ៣ ០ ៧ » ?

លន្ត : នៅត្រពាំងប្រាសាទ ខាងត្បូង ០៥ ៣០ ៦ ហើយពក៧១២ នៅខាងកើតអន្លូងវ៉ែនមកខាង នេះ!

ដារ៉ា : ខាងលិច?

លន្ត : បាទ!

ដារ៉ា : ចុះ ៤០ ?

លន្ត : ៤០ ពួក ១០០ ៣ គេហៅថាពួក៧៨០ ៧៨៥ សព្វថ្ងៃនៅអន្លូងវ៉ែនយើងនេះនៅភូមិថ្មល់ កែង!

ដារ៉ា : ទ្វីបស្រុក?

លន្ត : បាទ!

ដារ៉ា : នៅពេលខ្មែរក្រហមមិនបានបោះឆ្នោតនៅឆ្នាំ៧៧ អញ្ជឹងកាលប្តឹងខ្មែរក្រហមធ្វើអី?

លន្ត : កងទ័ពនៅខាងមុខតាមមុខសញ្ញាទៅ ហើយគ្រួសារនៅខាងក្រោយគិតតែខំធ្វើស្រែចម្ការ!

ដារ៉ា : អញ្ជឹងមិនបានទៅបោះឆ្នោតទេ?

លន្ត : មិនបានទេ មិនមានឈ្មោះបោះឆ្នោតផងឡើយ ។

ដារ៉ា : ចុះ ០ ៣ ផ្នែកប្តឹងគេរៀបចំម៉េចទៅ?

លន្ត : ពីដើមមិនមានជាការចាត់តាំង ហើយក្រោយមេទៅជាការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសមេភូមិ មេ ឃុំ ។

ដារ៉ា : បោះឆ្នោត?

លន្ត : បោះឆ្នោតខ្មែរក្រហម!

ដារ៉ា : កាលមុនគេចាត់តាំងយ៉ាងម៉េច?

លន្ត : ចាត់តាំងតាមខ្សែអង្កកាត ហើយការបោះឆ្នោតនេះមិនមែនតាមខ្សែអង្កកាតទេ!

ដារ៉ា : រៀបចំតាមខ្សែអង្កកាយវាងម៉េច?

លន់ : អាហ្នឹងគេមានយូរមកហើយនៅក្នុងអង្កកាយមួយមេៗ គេធ្វើការនៅខាងមុខ ហើយនៅខាងក្រោយនេះមានអ្នកណាធ្វើការនៅក្រោយជាសមាជិក ជាប្តី ជាប្រពន្ធ គេចាត់តាំងឲ្យធ្វើការនៅក្រោយអាហ្នឹងគេសំដៅទៅលើអង្កកាយ ហើយសំដៅទៅលើមនុស្សៗណាដែលគេទុកចិត្ត!

ដារ៉ា : ហើយក្រោយមោឆ្នាំ៧៥ នេះមានការបោះឆ្នោត?

លន់ : ក្រោយមកនេះតាម៉ុក ធ្វើឲ្យមានការជ្រើសរើសថ្នាក់មូលដ្ឋាននៅស្រុកអន្លង់វែងនេះដោយការបោះឆ្នោត!

ដារ៉ា : ដូចយើងបោះឆ្នោតឥឡូវដែរ?

លន់ : ដូចគ្នា!

ដារ៉ា : កាលឆ្នាំ៧៨ ពេលចុះមកពូនៅកងពល៧១២ អញ្ជឹងពូចុះមកនៅលំទងនេះ?

លន់ : កាលនោះនៅតែលើភ្នំនៅឡើយទេ ដល់ចុងឆ្នាំបានរំដោះបាននៅនេះបានរៀបចំភូមិនៅនេះហើយខ្ញុំនៅសមរម្យមុខទេ នៅជាមួយ ទុយ ប៉ុនរ៉េត ហើយក្រោយពីភាពស្លាប់ទៅក៏ឡើងទៅជាកងពលដែរ!

ដារ៉ា : តាតមានគូនាទីអីដែរ?

លន់ : ប្រធានកងពល៧១២ ព្រោះភាពស្លាប់ហើយ តាហេង ស្លាប់ហើយ ក៏ឡើងជាប្រធានទៅបន្ទាប់ពីតាត!

ដារ៉ា : ភាព ស្លាប់ស្លាប់ដោយសារអី?

លន់ : កើតទៀក!

ដារ៉ា : តាត តាតនៅ?

លន់ : បាទ! ចាប់ពីនោះមោមានភាព តាហេង តាត បានមកដល់តារ៉េត ប៉ុន្តែស្លាប់បន្តបន្ទាប់គ្នា បានឡើងតារ៉េត និងតាត នៅកងពល៧១២ហ្នឹង!

ដារ៉ា : តារ៉េត នេះឡើងទៅជាអីវិញ?

លន់ : តាត ប្រធាន និងតារ៉េត អនុ ហើយមិនយូរប៉ុន្មានតារ៉េត តាតផ្តាច់ខ្លួនទៅនៅខាងក្នុង ។

ដារ៉ា : នៅឆ្នាំណា?

លន់ : ឆ្នាំ៧៦!

ដារ៉ា : តារ៉េតហ្នឹងមានជាប់ខ្សែខាងណាអីទេ?

លន់ : តាតអ្នកភូមិនៅក្បែរខ្ញុំទេនៅព្រៃព្រួញ ហើយបួនគេនោះខ្លើរខ្ញុំរត់បាត់ហើយ ក្រោយមកនៅកងពល ហើយក្រោយមកមកភូមិភាគវិញ ហើយឥឡូវតាតស្លាប់ហើយ!

ដារ៉ា : ដោយសារ?

លន់ : ដោយជម្ងឺ!

ដារ៉ា : ឆ្នាំណា?

លន់ : ឆ្នាំហ្នឹង ១៩០១!

ដារ៉ា : កាលហ្នឹងពូមានជាប់ឆ្នោតអីទេ?

លន់ : ជាប់ឆ្នោតជាមេភូមិតាំងពីពេលនោះមេ!

ដារ៉ា : តាំងពី៩៥?

លន់ : បាទ!

ដារ៉ា : មេភូមិអី?

លន់ : លំទង់ចាស់!

ដារ៉ា : ឆ្ងាយទេ?

លន់ : ប្រហែល១០គីឡូ!

ដារ៉ា : ៩៥ ពូនៅមេភូមិនៅលំទង់ចាស់?

លន់ : បាទ! កាលនោះមិនយើងអាចមករស់នៅដូចសព្វថ្ងៃនេះទេ កាលនោះរស់នៅជើងភ្នំស្រុកនោះ
ទេ ក្រោយពីបោះឆ្នោតហើយបានចាប់ផ្តើមបំបែកភូមិមកវិញ ហើយក្រោយសម្មាហរកម្ម
ហើយបានឲ្យឈ្មោះភូមិជាផ្លូវការ!

ដារ៉ា : ក្នុងពេលពូធ្វើនិរសារ ពូមានដែលធ្លាប់ឮឈ្មោះមេដឹកនាំខ្មែរក្រហមទេ?

លន់ : ប៉ុល ពត, អៀង សារី, ខៀវ សំផន មិនដែលឃើញមុខទេ។

ដារ៉ា : ពេលរៀនណាមកវិញតាំងពីឆ្នាំ ៨០-៩៥ តើឈ្មោះដឹកនាំទាំងអស់ហ្នឹងនៅតែឮឈ្មោះទៀត
ឬក៏ យឺតម៉េច?

លន់ : ពួកហ្នឹងដល់ឃើញមុខទៀត។

ដារ៉ា : បើធៀបជាមួយតាម៉ុក អ្នកណាខ្ពស់ជាង?

លន់ : នៅតែប៉ុល ពត, អៀង សារី, ខៀវ សំផន គេទទួលខាងក្រៅ រីឯតាម៉ុក ទទួលខាងក្នុង។

ដារ៉ា : ចុះតាំងពី៩៥ មេហ្នឹងមានព្រឹត្តិការណ៍អីកើតឡើងទៀត?

លន់ : គេហៅថាមានជម្លោះជំរវាងមេដឹកនាំខ្មែរក្រហម រហូតដល់មានការសម្របសម្រួល ដូចជាសម្រប
តាសុន សេន ដូចជាតាម៉ុក បញ្ជូនអង្គភាពទៅវិបុល ពត ហើយវិ័០៥, ០៦ នៅឆ្នាំ៩៧
ហើយមិនយូរប៉ុន្មានបានរដ្ឋាភិបាលវិបុលហើយរត់ទៅស្រុកថៃនៅភូណយ ហើយឆ្នាំ៩៨
មានការចរចាគ្នាត្រឹមត្រូវហើយ បានមានសមាហរណកម្មទៅ!

ដារី : នៅ ០៥-០៦ កក្កដា ៩៧ មានបានប្រទះគ្នាជាអារុធ ចុះនៅអន្លង់វែង?

លន់ : អន្លង់វែងមុនហ្នឹងទៀតមុនវែប្លែង ពិត!

ដារី : មុនប៉ុន្មានថ្ងៃនៅថ្ងៃ ០៥-០៦ កក្កដា?

លន់ : ខែ ០២-ខែ ០៣ ហើយខែ ០៦-០៧ បានព្យាបាលនោះម្តង!

ដារី : មូលហេតុអីបានបង្កឲ្យមានជម្ងឺហ្នឹង?

លន់ : ខ្ញុំនៅតែមេភូមិនៅនេះ ហើយក្រោយហ្នឹងក៏ព្យាបាលត្រីតិការណ៍វែក្តាទៅ ហើយពួកសម្លាប់សុន សេន ហើយអ្នកណាជាអ្នកសម្លាប់? ព្រោះតា ០៥-០៦ ហើយបានតាម៉ុក បញ្ឈប់ កម្លាំងទៅជួយហើយទៅដល់ខាងនោះប៉ុល ពត ទៅនៅខាងតា ០៥-០៦ ហើយក៏បញ្ឈប់ កម្លាំងនៅខាងនោះវែក្តា រហូតចាប់បាននៅអូរស្វាយ ហើយយកមកវិញបានខ្មែរក្រហមខាង មូលដ្ឋាននេះគេកាត់ទោសខ្មែរក្រហមតាពក ហ្នឹង!

ដារី : អញ្ជឹងមានន័យថាគ្មានអ្នកណាដឹងពីមូលហេតុដែលប៉ុល ពត, តា ០៥-០៦ មានជម្ងឺជា មួយតាម៉ុក ទេ?

លន់ : នៅតែមិនដឹង!

ដារី : អញ្ជឹងគ្មានអ្នកណាដឹង?

លន់ : ព្រោះថាខ្ញុំនៅឆ្ងាយដាច់ពីគេ!

ដារី : នៅ ១០០៣, ៧៨៥ ហ្នឹងសុទ្ធតែកងពលនៅក្រោមតាម៉ុក?

លន់ : សរុបទៅនៅតាមជុំហ្នឹងនៅក្រោមតាម៉ុក ទាំងអស់!

ដារី : អ្នកណានៅស្នាលជាង?

លន់ : ប្រហែលជា ៧៨០!

ដារី : កាលហ្នឹង ៧៨០ អ្នកណាមេកងពល?

លន់ : តាយឹម សាន ពួកគ្នាគេហ្នឹងហើយ!

ដារី : ពេលពូធ្វើជាមេភូមិហ្នឹង ពូមានពួកក្របចាមរាមអីទេពីការសម្លាប់សុន សេន?

លន់ : ខ្ញុំនៅដាច់ពីគេ គ្រាន់តែទទួលដំណឹងថាមានការក្បត់គ្នាហើយ ដល់អញ្ជឹងគេឲ្យយើងក្តោប កម្លាំងឲ្យជាប់កុំឲ្យមានការប្របូកប្របល មានតែប៉ុណ្ណឹងទេ!

ដារី : បើពូជាមេភូមិចុះនៅក្នុងទាហានពូមានតួនាទីអីវិញ?

លន់ : នៅក្នុងអង្គការព្រឹទ្ធសភាមានកម្លាំងជាប្រុសៗនៅមុខ ហើយស្រីនៅខាងក្រោយៗ ហើយនៅខាង នេះគេឲ្យបង្កើតជាភូមិគាំងពីសម័យ ៧៥ ហ្នឹង ហើយមេភូមិទទួលខុសត្រូវតាមអង្គការ ដូចជា ខ្ញុំនៅនេះអញ្ជឹងក្នុងកងវ័រ ៥១-៥២!

ដារី : ព្រឹត្តិការណ៍ដ៏ធំដ៏ច្រើនចុងក្រោយនេះដោយមានការរត់ទៅភូណយនេះ វាយឃើងម៉េចវិញ?

លន៍ : ដូចជាក្រោមមិនបានដែរ តិចខាងនោះដ៏ធំដ៏ច្រើនហើយ ហើយបានខាងរដ្ឋាភិបាលចាប់ផ្តើមវែរ
មកបណ្តោយ ហើយដល់វែរមកហ្នឹងពួកខ្ញុំទៅខាងទំបន់ថ្មីទៅខាងល្បឿត ពេលនេះរត់ទៅដល់
រត់ទៅ គេថាទៅមិនបានទេក៏មកខាងនេះវិញ ហើយខាង៧៨០ និងគ្រប់ប្រាសាទគេទៅ
នោះ ហើយខ្ញុំមកនេះនៅបាយតាប នៅភូណយ!

ដារី : នៅភូណយហ្នឹងក្រោមតាម៉ុក?

លន៍ : បាទ!

ដារី : ហើយខាងភូណយចុះមកខាងបាយតាបហ្នឹងរូបរូមជាមួយគ្នាទេ?

លន៍ : មានការចរចាគ្នា គេថាពួកយើងចុះមេរដ្ឋលក់ដៃ!

ដារី : ចរចាជាមួយអ្នកណា?

លន៍ : ទេព ប៉ុនណាល ។

ដារី : ពេលឡើងទៅភូណយហ្នឹងមានកងពលទៅជាមួយទេ?

លន៍ : ទៅមុនដំបូងសុទ្ធតែគ្រួសារ ហើយប្រហែល០២ខែមេមានគ្រប់គ្នាទៅ ។

ដារី : កងពលណាខ្លះឡើងទៅដល់ភូណយ?

លន៍ : ៧១២, ៧២០, ១០៥, ៨០១ខ្លះដែរ, ៧៨០ខ្លះដែរ ហើយដ៏ធំដ៏ច្រើនទៅខាងក្នុងនោះ
ដូចគ្នា!

ដារី : កងពលទាំងអស់ហ្នឹងអ្នកណាធំជាងគេបន្ទាប់ពីតាម៉ុកមក?

លន៍ : ៧១២ តាកង!

ដារី : ចុះ៧២០?

លន៍ : មិនដឹងអ្នកណាទេ ព្រោះមេៗគេងាប់អស់ហើយ!

ដារី : ចុះ១០៥?

លន៍ : មិនដឹងទេ ខ្លះទៅក្នុងហើយ!

ដារី : ចុះ៨០១?

លន៍ : បែកបាក់អស់ហើយ!

ដារី : ចុះ៧៨០នេះអ្នកណាឡើងទៅដល់ភូណយ?

លន៍ : មិនមានទេ!

ដារី : អញ្ជឹងមានន័យថាឡើងទៅដល់ភូណយ មានតែកងពល៧១២ទេឡើងទៅមានមេកងពល?
មានដែរនការយឃើងម៉េចបានចុះពីភូណយមកចាប់ដៃវិញ?

លន្លឹះ : មេតេចុះមកធ្វើការចរចារដើម្បីបញ្ចប់សង្គ្រាម!

ដារ៉ា : អញ្ជឹងនៅក្នុងណាយអ្នកណាតំណាងមកចរចារ?

លន្លឹះ : ទេព ប៉ុនណាល!

ដារ៉ា : ចុះខាងក្រោមនេះអ្នកណាមកចរចារ?

លន្លឹះ : តាមការដឹងថាតា ទា បាញ់ ហ្នឹងមកចរចារនៅព្រះវិហារ!

ដារ៉ា : មុនមកចរចារនេះពួកគាម៉ុក មានប្រជុំដែរ?

លន្លឹះ : ប្រជុំរាល់ថ្ងៃ!

ដារ៉ា : ប្រជុំរឿងអី?

លន្លឹះ : ការចរចារហ្នឹង!

ដារ៉ា : រាល់ប្រជុំម្តងៗ អ្នកណាដឹកនាំ?

លន្លឹះ : ស្តាប់មេៗ តេហ្នឹង!

ដារ៉ា : មានលើកជានិច្ច ជាដៃនការអីទេ?

លន្លឹះ : មិនមានលើកអីទេ ។

ដារ៉ា : តាមខ្ញុំពួកវាចូលរួមចរចារហ្នឹងគឺដើម្បីចូលរួមស៊ីផ្ទៃក្នុង?

លន្លឹះ : មិនដឹងទេ និយាយរួមគ្នាពីបែកអន្លង់វែងមកខ្ញុំមិនដែលបានឃើញតាម៉ុក និងមេដឹកនាំ ខ្មែរក្រហមទេ!

ដារ៉ា : គឺថាប្រធានភូមិប្រធានឃុំដែលចុះមកពីក្នុងណាយហ្នឹងធ្វើយ៉ាងម៉េចឲ្យមានឥទ្ធិពលមកប្រធានភូមិ ប្រធានឃុំដែលមានស្រាប់នៅអន្លង់វែងយើង?

លន្លឹះ : មិនមានគំនិតអីដែលបង្កឲ្យមានអថេរភាពនោះទេ ព្រោះថាចុះមកដំបូងវាស្ទើរតែដួចនឹងសព្វ ថ្ងៃ ហើយដួចជាមិនមានសកម្មភាពអី តែក្រោមពីបានរួមគ្នាមកមានតែចោរឆក់ និងចោរបួន ទេ!

ដារ៉ា : ពូ ជាប្រធានភូមិដែលបានចាត់តាំងមកហ្នឹងអញ្ជឹងឲ្យធ្វើម៉េចដើម្បីកសាងកម្លាំងជាមួយភូមិនៅ នេះឲ្យមានកម្លាំងឡើងវិញ?

លន្លឹះ : គោលការណ៍មិនមានទេ ព្រោះថាមេភូមិនៅក្នុងណាយមកដល់នេះធ្វើមេភូមិទៅ ។

ដារ៉ា : នៅឆ្នាំណាពូចុះមេជ្រលក់ដៃក្តា?

លន្លឹះ : ឆ្នាំ៧៧ ។

ដារ៉ា : ពេលហ្នឹងតេមានរៀបចំបោះឆ្នោតសាកលឆ្នាំ៧៧ ពូ មានបានទៅបោះឆ្នោតទេ?

លន្លឹះ : មិនបានទេ ពួកនៅបាយតាបបានបោះ ហើយពួកនៅក្នុងណាយមិនបានបោះទេ!

ដារ៉ា : ពួកវាច្រើនបំផុតបានទៅពីការដាស់ប្តូរយ៉ាងម៉េចដែរកាលពីមិនទាន់សមាហរណកម្ម និងក្រោយសមាហរណកម្ម?

លន់ : កាលពីខ្ញុំនៅសម័យតាម៉ុក នេះពួកខ្ញុំមានកុណធម៌ និងសីលធម៌ ចេះយល់ផ្សះផ្សា ចេះសាមគ្គី គ្នា ចេះចែករំលែកគ្នា ហើយក្រោយពីសមាហរណកម្មមករស់នៅក្នុងសង្គមនេះមានឯករាជ្យ ហើយ ខ្ញុំមានការអថេរភាពជាច្រើននៅភូមិឃុំនេះកន្លងមក ។

ដារ៉ា : បញ្ហាអីខ្លះ?

លន់ : ចោរឆក់ ចោរច្នៃ ហើយក្រោយពីអាពាហ៍នេះមានអាពាហ៍ក្រោយស្រាវជ្រាវ និងក្រោយមកពួក ព្យាបាលយ៉ាងទៀត អញ្ជើងដល់ខ្ញុំពិនិត្យឃើញថាវាចេះតែប្រែប្រួលរហូត!

ដារ៉ា : ចុះបញ្ហាជីវភាពនៅក្នុងស្រុកអន្លង់ដែរនេះវិញ?

លន់ : បើនិយាយពីការដាំដុះវិញមិនមានការភ័យព្រួយអីទេ ព្រោះវាមានទុនរួចជាស្រាប់ ហើយ សុវត្ថិភាពហ្នឹងដូចជាមិនសូវភ័យព្រួយអីដែរ ហើយលុយពីធនាគារក៏មិនសូវយកដែរ គឺខ្លួនទី ពីរខ្លួន!

ដារ៉ា : មានអ្នកចំណូលថ្មីទេ?

លន់ : មានច្រើនកាលពីដើមមានតែ១០០ គ្រួសារទេ ហើយមកដល់ឥឡូវនេះមាន២០០ គ្រួសារ ។

ដារ៉ា : កត្តាអីបានជំរុញឲ្យមានការមករស់នៅនៅនេះ?

លន់ : ដោយសារតែសេដ្ឋកិច្ចស្រុកមិនល្អ ខ្លះជាដីអីអញ្ជើងទៅ ហើយខ្លះមករកដីទូលាយ នេសាទស្ទឹង បាន ហើយសុំដាស់លំនៅមក!

ដារ៉ា : អ្នកចំណូលថ្មីហ្នឹងទាក់ទងនឹងបញ្ហាអីដែរ?

លន់ : បាត់មាន់ បាត់ឆ្កែ មិនឲ្យយើងទុកចិត្តវា!

ដារ៉ា : ពួកស្គាល់តាម៉ុក ប៉ុន្មានដែរ?

លន់ : បើនិយាយពីស្គាល់តាម៉ុក ខ្ញុំឆ្ងាយណាស់ ព្រោះថាបើនិយាយទៅប្រជុំអប់រំជាមួយតាម៉ុក គឺ តែ៣ដងទេ!

ដារ៉ា : ប្រជុំ៣ដងពីរឿងប៉ុន្មានអីខ្លះ?

លន់ : លើកទី៣ រឿងដំនាន់ដោះស្រាយរឿងតាសៀនហ្នឹងម្តង មិនបាច់សម្លាប់វាទេ ឲ្យវាបង្កើតកូន ទៅ រឿង០២ ដងរឿងគ្រួសារកងទ័ពដែលកាលនោះខ្ញុំនៅជាមេភូមិ បើកដុះម្នាក់ មួយខ្នង ហើយគោមម្នាក់មួយនិម ឬមួយគ្រួសារមួយ លើកទី០៣ ឲ្យភូមិមួយបង្កើតសាលា ដើម្បី ឲ្យក្មេងរៀន ។

ដារ៉ា : អញ្ជើង ពួកតាម៉ុក ជាមនុស្សម៉េច?

លន្លឹះ : តាម្នក តាតមិនអាស្រ័យទេ ។

ដារី : របស់ហ្នឹងតាតបានមកពីណា ?

លន្លឹះ : បានមកពីថៃជំនួយមក ។

ដារី : ជំនួយហ្នឹងមានការដោះដូរអីទេ ?

លន្លឹះ : ខ្ញុំមិនដឹងដែរ ។

ដារី : ចុះដឹកនាំផ្សេងៗពុយល់ថាម៉េច ?

លន្លឹះ : ដូចថាឆ្ងាយណាស់ បើនិយាយពីរឿងប្រជុំវិញនិយាយតែពីរឿង សីលធម៌ កុណាធម៌ សច្ចៈធម៌ មិនឲ្យកាប់សម្លាប់ មិនឲ្យលួច មិនឲ្យកាត់ក្បាលអ្នកតា និយាយរួមទ្រឹស្តីល្អជាទីបំផុត ហើយសីលធម៌១២ប្រការអីហ្នឹងសុទ្ធតែមានហើយ ។

ដារី : សីលធម៌១២ប្រការហ្នឹងមានតាំងពីពេលណាមក ?

លន្លឹះ : មានយូរហើយ ហើយក្រោយមកក៏រក្សាអាហ្នឹងជាប់ជានិច្ចដែរ !

ដារី : ចុះបើមានទ្រឹស្តីល្អអញ្ចឹងក្រោយមកឆ្នាំ៧៥ ហ្នឹងម៉េចបានមានការបាត់ខ្លួន និងការចាប់ខ្លួន ?

លន្លឹះ : ឧទាហរណ៍ ខ្ញុំនៅនេះខ្ញុំមិនដឹងគេកាប់សម្លាប់បងប្អូនខ្ញុំនៅក្នុងទេ ហើយឪពុកមាខ្ញុំធ្វើជា ចៅហ្វាយស្រុកនៅភ្នំសំពៅ គេចោទថាខ្សែក្បត់គេកាប់ចោលទៅ !

ដារី : សម្លាប់នៅរបបណា ?

លន្លឹះ : របប៣ឆ្នាំហ្នឹង !

ដារី : របប៣ឆ្នាំអ្នកណាដឹកនាំ ?

លន្លឹះ : ជាពួក !

ដារី : ពួកហ្នឹងមានតាម្នក ទេ ?

លន្លឹះ : មាន !

ដារី : ចុងក្រោយពូថាតាម្នក ជាមនុស្សល្អ ?

លន្លឹះ : ល្អត្រង់ថាមកនៅអន្លង់វែងនេះ ហើយនៅក្រៅពីហ្នឹងខ្ញុំមិនដឹងទេ ។

ដារី : ភាគីនយោបាយណាខ្លះដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងអន្លង់វែងនេះ ?

លន្លឹះ : បក្សគេធ្វើតាមបក្សគេទៅ ហើយបក្សយើងធ្វើតាមបក្សយើងទៅ ។

ដារី : អ្នកនៅអន្លង់វែងនេះមានចិត្តកំនិតយ៉ាងម៉េចជាមួយថៃ ?

លន្លឹះ : ដូចជាមិនមានមនោសញ្ចេតនាអីទេ !

ដារី : តាតនៅមានការប្រទេសយើង និងថៃទេ ?

លន្លឹះ : បើសិនណាមានជាដើម្បី និងសង្គ្រាមមានការភ័យព្រួយជាច្រើន !

ដារ៉ា : ពូមានគិតថាអនាគតទៅថែប្តឹងរំកិលមកយកដីយើងទេ?
 លន់ : មានគិតដែរ ព្រោះកាលពីសម័យសង្គ្រាមខ្ញុំធ្លាប់រស់នៅម៉ុំ ០៣ រហូតមកដល់៨០៨នេះខ្ញុំរស់
 នៅជាយដែននេះ មិនមែននៅនេះទេ គឺនៅក្នុងទៀត!
 ដារ៉ា : នៅក្នុងទៀតពូគិតវាជាទឹកដីយើង ឬក៏យ៉ាងម៉េច?
 លន់ : ខ្ញុំមិនបានកាន់ដែនទីជាក់លាក់ទេ!
 ដារ៉ា : តាមពូធ្វើម៉េចដើម្បីទប់ស្កាត់ពីបញ្ហាប្តឹង?
 លន់ : តាមខ្ញុំសង្ឃឹមទៅខាងលើដូចតែគ្នា ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហារឿងព្រំដែនប្តឹង!
 ដារ៉ា : ពូមានអីចង់បន្ថែមទេ?
 លន់ : ខ្ញុំចង់បានការអភិវឌ្ឍទ្រូមកដល់ស្រុកភូមិខ្ញុំ ហើយអីដែលខ្ញុំចង់បានធំបំផុតគឺ ចង់ឲ្យកម្ពុជាមាន
 ការឯកភាពគ្នា ។
 ដារ៉ា : ពូមានដែលនិយាយពីប្រវត្តិរបស់ពូប្រាប់កូនចៅទេ?
 លន់ : ប្រាប់!
 ដារ៉ា : ភាគច្រើនពូនិយាយពីរឿងអី?
 លន់ : ទាក់ទងនឹងការលំបាកដែលគេឲ្យយើងហូប ហើយធ្វើការស៊ើបតែ២៤ម៉ោង ហើយទម្រាំបាន
 ក្រោយសមាហរណកម្មនេះវាលំបាកណាស់!
 ដារ៉ា : ពូគិតថាគួរតែមានការបង្រៀនប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យប្តឹង ទៅដល់សិស្សជំនាន់
 ក្រោយទេ?
 លន់ : ខ្ញុំគ្រាំទ្រឲ្យមានការបង្រៀនរឹតតែប្រសើរ ព្រោះវាជាមេរៀនប្រវត្តិសាស្ត្រ!
 ដារ៉ា : ការរៀនថែប្តឹងពូគិតថាវាមានប្រយោជន៍ទេ?
 លន់ : កុំពួកអ្នកក្រោយនេះដើរទៅដូរនោះ!
 ដារ៉ា : ពូគិតថាការបង្រៀនប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យនេះ ធ្វើឲ្យមានការប៉ះពាល់ដល់ការ
 ផ្សះផ្សាជាតិ និងការធ្វើសមាហរណកម្មទេ?
 លន់ : ខ្ញុំក៏ជាខ្មែរក្រហមដែរ វាលឺដែរឈ្មោះថាខ្មែរក្រហម ចុះខ្ញុំមិនមែនអ្នកដឹកនាំទេខ្ញុំក៏ជាយុទ្ធជន
 ដូចតែគេដែរហ្នឹង ហើយអីដែលខ្ញុំទទួលស្គាល់ការពិតគឺថា ការបង្រួបបង្រួម និងការរស់នៅ
 ជាមួយគ្នាបាន ការដែលយើងមានសន្តិភាពក្រោយសមាហរណកម្ម ការដែលយើងមានសេរី
 ភាព ។
 ដារ៉ា : អញ្ជឹងការបង្រៀននេះមិនមានការប៉ះពាល់ទេអី?

លំនាំ : មិនមានការប៉ះពាល់អីទេ សម្រាប់ឲ្យអ្នកក្រោយៗ នេះមានការឈឺចាប់ ព្រោះយើងជាអ្នក
ជួបប្រទះ ។